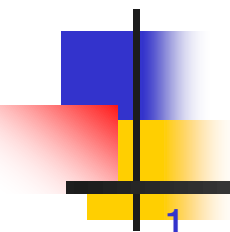
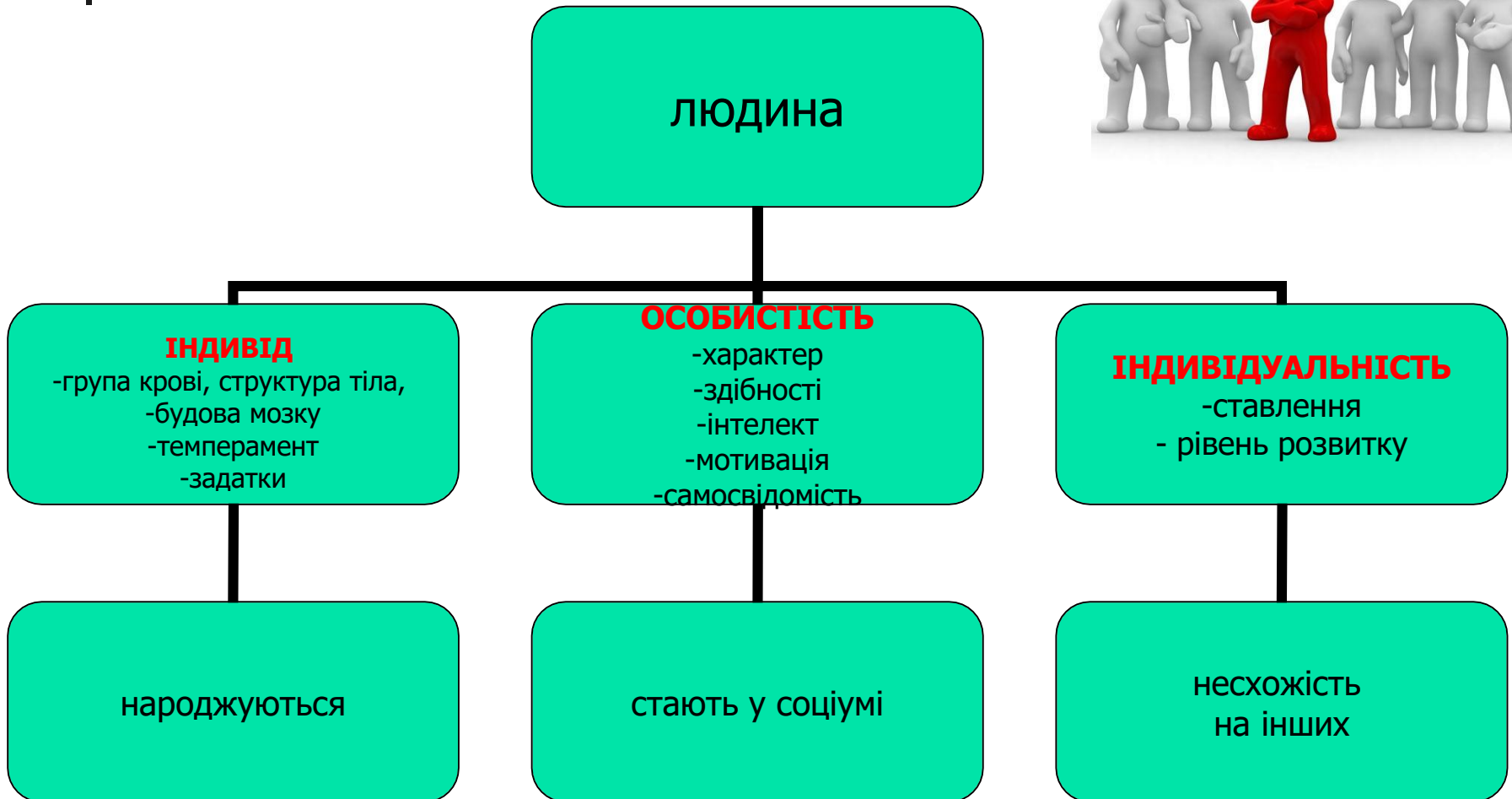
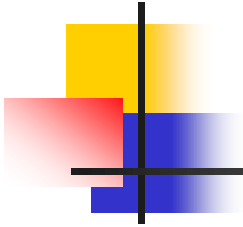

Особистість, потреби і мотиви.

План

-
1. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність».
 2. Структура особистості.
 3. Розвиток особистості.
 4. Потреби і мотиви.

1. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність»

Індивід, особистість, індивідуальність

- **Індивід** – це людська біологічна основа розвитку особистості у певних соціальних умовах
- **Особистість** - це свідомий індивід, який посідає певне місце у суспільстві і виконує ту чи іншу соціальну роль або функцію
- **Індивідуальність** - це неповторне поєднання психологічних особливостей і рис людини, що визначає її своєрідність і несхожість на інших людей

Соціальна роль – нормативно схвалений зразок поведінки, якого інші люди очікують від кожного, хто займає дану соціальну позицію

- Син \ донька
- Брат \ сестра
- Внук \ внучка
- Сусід
- Товариш
- Студент
- ...

"Я" – концепція – відносно стійка система уявлень особистості про себе

- "Я" – реальне
- "Я" – ідеальне
- "Я" – динамічне
- "Я" – дзеркальне
- "Я" – фантастичне

2. Структура особистості. Поняття про розвиток особистості

ПСИХОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ОСОБИСТОСТІ

Спрямованість особистості:

- домінують потреби
- домінують цілі

Мотиви:

- інтереси
- переконання
- ідеали
- звички
- установки

Система саморегуляції

Індивідуально-типологічні властивості:

- темперамент
- характер

Можливості особистості:

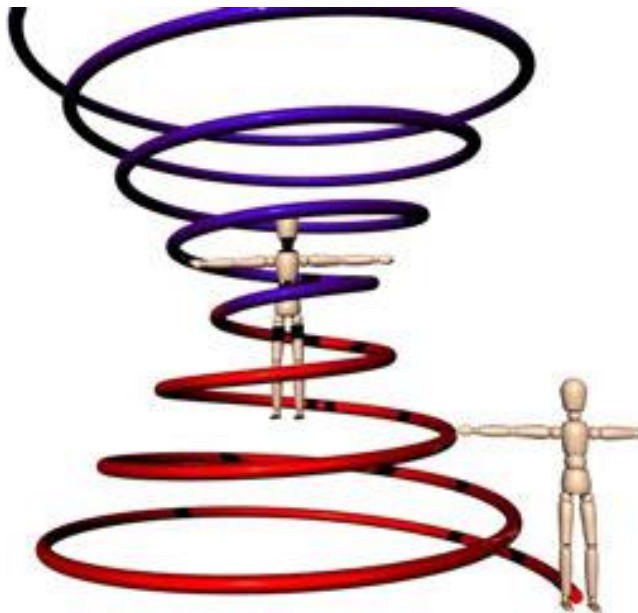
- здібності
- знання
- уміння
- навички

Психічні процеси

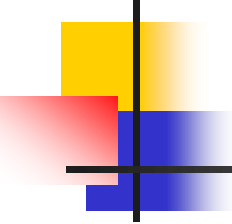

Г.С. Костюк
(1889-1982)

3. Розвиток особистості - це безперервний процес, що виявляється у кількісних і якісних змінах людської істоти

- Кількісні та якісні зміни відбуваються протягом усіх етапів **онтогенезу** (індивідуальний розвиток дитини від народження до смерті)
- Онтогенез психіки відбувається **не по прямій, а по спіралі**. Кожна нова психічна структура виникає на основі попередньої

Процес становлення особистості здійснюється як «саморух», якому властива **СУПЕРЕЧНІСТЬ** зовнішніх і внутрішніх умов

Зовнішні умови визначаються природним і суспільним середовищем

Зовнішнє, об'єктивне, соціальне засвоюється індивідом і стає **внутрішнім**, суб'єктивним, психічним, яке визначає його нові відношення до зовнішнього світу

інтеріоризація – перетворення зовнішніх практичних дій у внутрішні розумові дії (здатність оперувати об'єктами в образах, думках, їх перетворення (навички читання))

екстеріоризація, за допомогою якого здійснюється об'єктивація внутрішнього, його перехід у зовнішній план діяльності

КРИЗОВІ ПЕРІОДИ- переломні пункти у розвитку особистості, відмирання старого і народження нового

- 1 рік – криза довіри
- 3 роки – формування мотиваційної сфери
- 7 років - народження соціального «я»
- 12-14 років – підлітковий вік
- 18-20 - прагнення до самостійності
- 27-29 - пора зрілості
- 35-37 - середнього віку (переоцінка цінностей)
- 53-55 років - передпенсійного віку
- 65-67 – пенсійний вік

Motivation

4. Мотива́ція(з лат. *movere*) — спонукання до дії; динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, керуючий поведінкою людини, який визначає організованість, активність і стійкість; здатність людини діяльно задовольняти свої потреби.

Основу мотиваційної сфери особистості становлять **потреби** -

динамічно-активні стани особистості, що виражають її залежність від конкретних умов існування і породжують діяльність, спрямовану на зняття цієї залежності.

Потреба, опосередкована складним психологічним процесом мотивації, виявляє себе психологічно у формі **мотиву** поведінки.

Потреба - це нестаток суб'єкта в чомусь конкретному, а **мотив** - обґрунтування рішення задовольнити або не задовольнити зазначену потребу в даному об'єктивному й суб'єктивному середовищі.

Мотив - це внутрішня спонукальна сила, яка примушує людину до здійснення певних дій або вести себе певним чином.

Мотиви проявляються у вигляді реакції людини на фактори його внутрішнього стану або впливу зовнішнього середовища, зовнішніх обставин, ситуацій, умов.

Мотиви, які формуються під дією багатьох зовнішніх і внутрішніх, суб'єктивних і об'єктивних факторів, починають діяти під впливом стимулів.

Мотиви діяльності можуть бути **внутрішніми і зовнішніми.**

- ❖ Зовнішні обумовленні бажанням людини володіти неналежними їй об'єктами.
- ❖ Внутрішні мотиви пов'язані із одержанням задоволення від існуючого об'єкта, який працівник бажає зберегти або позбавитись його. Наприклад, цікава робота приносить людині задоволення, вона готова працювати більше часу; в іншому випадку працівник на все готовий, аби позбавитись займаної посади.

Мотиви у залежності від стимулюючої сфери можуть бути поділені на **матеріальні і моральні.**

МОТИВИ

за
усвідомленіст
ю

Неусвідомлювані МОТИВИ:

- настанови;
- потяги.

Усвідомлювані МОТИВИ:

- ідеали;
- інтереси;
- переконання;
- потреби;
- прагнення;
- світогляд;

Усвідомлювані мотиви

Прагнення

Інтерес

Переконання

Ідеал

це мотиви, в яких виявляються потреби особистості в умовах її спеціально організованої діяльності.

це активна пізнавальна спрямованість людини на певний предмет, явище або діяльність.

система знань, пропущених через почуття.

це зразок, який людина прагне наслідувати.

Класифікація потреб:

1. За значенням для життя та характером виникнення

Базові, первинні (найголовніші) – підтримують життя людини як біологічної істоти. Потреби в повітрі, воді, їжі та інші	Вторинні: похідні від базових, породжені розвитком цивілізації. Потреби в сучасній освіті, медичному обслуговуванні, хорошому житлі, модному одязі тощо
---	---

2. За засобами задоволення

Матеріальні – забезпечують існування людини як біологічної істоти (повітря, вода, їжа, житло, одяг тощо)	Нематеріальні, інтелектуальні, духовні – забезпечують існування людини як соціальної істоти (потреба знань, культурні потреби, духовні)
---	--

3. За способом задоволення

Особисті (індивідуальні) – стосуються однієї особи або родини	Колективні (суспільні) – стосуються великої сукупності людей
--	---